

# ЕНИГМАТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ ПОБУДОВИ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ПІДСИСТЕМИ ЕКОНОМІКО-АНАЛІТИЧНОЇ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ У ФУНКЦІОНАЛЬНО РОЗВИНУТИХ СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА НАУКОВО-ВИРОБНИЧИМИ ОБ'ЄДНАННЯМИ

© 2014 ТКАЧЕНКО С. А.

УДК 33

## Ткаченко С. А. Енігматична концепція побудови функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями

Мета статті зведена до того, щоб уперше викласти концепцію побудови функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями країни. Виконані теоретичні дослідження наукових робіт і практичний досвід створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями в ряді галузей машинобудування та суднобудування свідчать про те, що побудова блок-схеми функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації повинна базуватися на апріорних знаннях і зводиться, по суті, до пристосування її апріорної структури до встановлених цілей. Викладена вище концепція побудови функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями, як показує практика, найбільш повно задовольняє вимогам функціонально-об'єктного підходу, із яких випливає, що кожна економіко-аналітична задача, з одного боку, повинна виступати органічною компонентою функції економічного аналізу, а з іншого – бути одночасно складовою частиною визначеного функціонально-управлінського блоку з повним контуром системи управління: планування, бухгалтерський облік, економічний аналіз, регулювання. Серед перспектив подальших розвідок у даному напрямку особливо актуальністю, на наш погляд, відрізняється питання, пов'язане з наданням всебічної характеристики кількісного складу завдань економіко-аналітичної обробки інформації за основними її блоками і комплексами та інше.

**Ключові слова:** концепція, підсистема економіко-аналітичної обробки інформації, функціональна структура.

**Рис.:** 1. **Бібл.:** 8.

**Ткаченко Сергій Анатолійович** – кандидат економічних наук, доцент, проректор Міжнародного технологічного університету «Миколаївська політехніка» (вул. Никольська, 11а, Миколаїв, 54030, Україна)

**E-mail:** nukoblikaudit@inbox.ru

УДК 33

## Ткаченко С. А. Енигматическая концепция построения функциональной структуры подсистемы экономико-аналитической обработки информации в функционально развитых системах управления специального назначения промышленными предприятиями и научно-производственными объединениями

Цель статьи сведена к тому, чтобы впервые изложить концепцию построения функциональной структуры подсистемы экономико-аналитической обработки информации в функционально развитых системах управления специального назначения промышленными предприятиями и научно-производственными объединениями страны. Выполненные теоретические исследования научных работ и практический опыт создания функционально развитых систем управления специального назначения промышленными предприятиями и научно-производственными объединениями в ряде отраслей машиностроения и судостроения свидетельствуют о том, что построение блок-схемы функциональной структуры подсистемы экономико-аналитической обработки информации должно базироваться на апріорных знаниях и сводиться, по сути, к приспособлению ее апріорной структуры к установленным целям. Изложенная выше концепция построения функциональной структуры подсистемы экономико-аналитической обработки информации в функционально развитых системах управления специального назначения промышленными предприятиями и научно-производственными объединениями, как показывает практика, наиболее полно удовлетворяет требованиям функционально-объектного подхода, из которых следует, что каждая экономико-аналитическая задача, с одной стороны, должна выступать органической компонентой функции экономического анализа, а с другой – быть одновременно составной частью определенного функционально-управленческого блока с полным контуром системы управления: планирование, бухгалтерский учет, экономический анализ, регулирование. Среди перспектив дальнейших исследований в данном направлении особой актуальностью, на наш взгляд, отличается вопрос, связанный с предоставлением всесторонней характеристики количественного состава задач экономико-аналитической обработки информации по основным ее блокам и комплексам и прочее.

**Ключевые слова:** концепция, подсистема экономико-аналитической обработки информации, функциональная структура.

**Рис.:** 1. **Библ.:** 8.

**Ткаченко Сергей Анатольевич** – кандидат экономических наук, доцент, проректор Международного технологического университета «Николаевская политехника» (ул. Никольская, 11а, Николаев, 54030, Украина)

**E-mail:** nukoblikaudit@inbox.ru

UDC 33

## Tkachenko Sergey A. Enigmatic Concept of Building a Functional Structure Subsystem of Economic and Analytical Information Processing in the Functional Development of Special-purpose Control Systems of Industrial Enterprises and Scientific-production Associations

The purpose of the article is reduced to the fact that for the first time a vision of building a functional structure of a subsystem of economic and analytical information processing in the functional development of control systems of special purpose industrial enterprises and scientific and industrial associations of the country was set out. Theoretical research of the papers were performed and practical experience in creating functional management systems developed special purpose industrial enterprises and scientific-production associations in a number of areas of engineering and shipbuilding suggests that the construction of a block diagram of the functional structure of the subsystem of economic and analytical information processing should be based on a priori knowledge and reduced, in fact, to adapt its structure to the a priori stated objectives. The above concept of building a functional structure subsystem economic and analytical information processing in the functional development of special-purpose control systems of industrial enterprises and scientific-production associations, as practice shows, best meets the functional requirements of the object approach, from which it follows that each economic-analytical task, on the one hand, should serve the function of the organic component of economic analysis, and on the other – at the same time be part of a specific functional management unit with a full loop control system: planning, accounting, economic analysis, regulation. Among the prospects for further research in this area of particular relevance, in our view, different questions related to the provision of comprehensive characterization of the quantitative composition of the tasks of economic and analytical information processing and its main units and other complexes.

**Key words:** concept subsystem economic and analytical information processing, functional structure.

**Pic.:** 1. **Bibl.:** 8.

**Tkachenko Sergey A.** – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Pro-rector of the International Technological University "Mykolaiv Polytechnic" (vul. Nikolska, 11a, Mykolaiv, 54030, Ukraine)

**E-mail:** nukoblikaudit@inbox.ru

Здійснення якісних взаємозв'язків процесів управління виробничо-господарською діяльністю вимагає, щоб створювані на промислових підприємствах і у науково-виробничих об'єднаннях функціонально розвинуті системи управління спеціального призначення суб'єктами господарської діяльності охоплювали усі без виключення функції управління та забезпечували б повну замкненість функціонального контуру управління продуцентами промислових видів продукції. До функцій, на які має бути звернено особливу увагу як розробників функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями, так і робітників промисловості, належить економіко-аналітичне забезпечення, яке виступає основою для прийняття управлінських рішень на усіх рівнях управління виробничо-господарською діяльністю.

Практичний досвід і виконані наукові дослідження переконливо доказують, що успішне вирішення проблеми формування та впровадження такої важливої функції управління, як економіко-аналітичне забезпечення, можливе тільки за умови створення та розвитку в діючих і проєктованих функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями самостійної функціональної підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації. Виділення економічного аналізу в самостійну підсистему функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями продиктоване, з одного боку, самостійною роллю і значенням цієї функції в управлінні та, з іншого, – впливає із загальносистемних аспектів даної проблеми: підсистема має свої цілі та критерії якості функціонування; щільні взаємозв'язки аналізу з іншими функціями управління надають можливість розглядати його як органічну частину системи управління в цілому, тобто як підсистему великої системи. Проєкування у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями функціональної підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації – складна і трудомістка робота, яка потребує вирішення цілого ряду питань теоретичного та практичного характеру. Зокрема, у першу чергу повинні бути обрані науково обґрунтовані проєктні рішення за загальносистемними питаннями, які стосуються функціональної структури підсистеми управління, характеру її внутрішніх і зовнішніх зв'язків, взаємодії та взаємозалежності її функціональних і таких, що забезпечують, частин та інше.

Виконані теоретичні дослідження робіт [1 – 8] і практичний досвід створення функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями в ряді галузей машинобудування та суднобудування свідчить про те, що побудова блок-схеми функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації повинна базуватися на апріорних знаннях і зводиться, по суті, до пристосування її апріорної структури до встановлених цілей. Структура підсистеми управління може бути отримана тільки на основі системного підходу до висвітлення та вивчення економіки підприємства (об'єднання) і встановлення характеру зв'язків між багаточисельними техніко-економічними показниками та критеріями оптимальності, напрямками розвитку та факторами впливу. При цьому

функціональна структура підсистеми управління повинна бути побудована шляхом диференціації елементів її найвищого рівня, які формують базову структуру, на елементи нижчого рівня. У всіх випадках топологія схеми функціональної структури підсистеми управління повинна відповідати топології побудування дерева її цілей та інше.

Мета статті зведена до того, щоб вперше викласти концепцію побудови функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями країни.

Виходячи з цих методологічних посилок укрупнену блок-схему функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями можна представити в такому вигляді (рис. 1).

Як видно із блок-схеми, підсистема економіко-аналітичної обробки інформації функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення підприємствами (об'єднаннями) складається із двох частин – групи блоків економіко-аналітичних завдань, які забезпечують дослідження виробничо-господарської діяльності суб'єктів господарювання в цілому, і групи блоків економіко-аналітичних задач, які забезпечують дослідження виробничо-господарської діяльності внутрішньозаводських виробничих підрозділів та інше.

І перша, і друга частини підсистеми управління містять по шість економіко-аналітичних блоків: перспективного аналізу, ретроспективного (періодичного) аналізу, оперативного аналізу, порівняльного аналізу, проблемно-орієнтованого аналізу та функціонально-вартісного аналізу. Сучасний рівень розвитку галузі економіко-аналітичної обробки інформації, а також сучасний практичний досвід, накопичений у сфері формування та впровадження економіко-аналітичних розрахунків, дозволяють в кожному із вказаних вище блоків виділити ряд комплексів економіко-аналітичних завдань, функціональне розв'язання яких уявляється відверто спрямованим і доцільним.

На рівні управління підприємством у цілому склад комплексів економіко-аналітичних завдань за окремими блоками підсистеми управління такий.

Блок *перспективного аналізу* діяльності підприємства (об'єднання) містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу соціального розвитку трудового колективу.

Блок *ретроспективного аналізу* діяльності підприємства містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу фондів економічного стимулювання, аналізу соціального розвитку трудового колективу, аналізу фінансового стану.

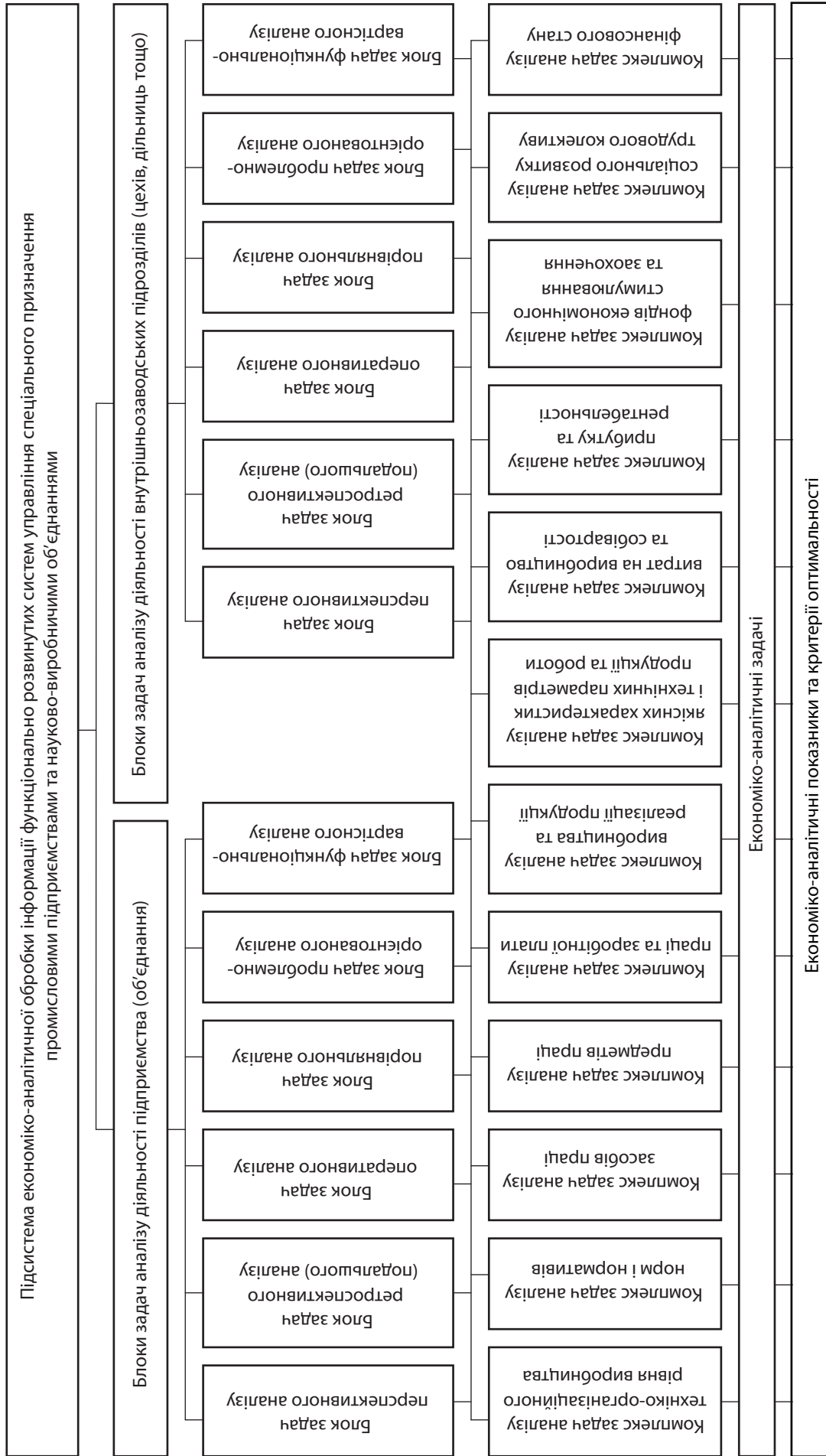


Рис. 1. Блок-схема функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення підприємствами (об'єднаннями)

Блок *оперативного аналізу* діяльності промислового підприємства і науково-виробничого об'єднання містить комплекси задач: аналізу праці та заробітної плати, аналізу використання засобів праці, аналізу використання предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості готової продукції та інше.

Блок *порівняльного аналізу* діяльності підприємства (об'єднання) містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу фондів економічного стимулювання, аналізу соціального розвитку трудового колективу, аналізу фінансового стану.

Блок *проблемноорієнтованого аналізу* діяльності підприємства містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу фондів економічного стимулювання, аналізу соціального розвитку трудового колективу, аналізу фінансового стану.

Блок *функціонально-вартісного аналізу* діяльності підприємства містить комплекси задач: аналізу залежності виробництва окремих виробів від стану техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу залежності виробництва окремих виробів від стану норм і нормативів, аналізу залежності виробництва окремих виробів від використання засобів праці, аналізу залежності виробництва окремих виробів від використання предметів праці, аналізу залежності виробництва окремих виробів від використання робочої сили тощо.

**Н**а внутрішньозаводському рівні системи управління підсистема аналітичного забезпечення включає меншу кількість комплексів економіко-аналітичних задач, аніж на рівні системи управління виробничо-господарською діяльністю промисловим підприємством та науково-виробничим об'єднанням.

Блок *перспективного економічного аналізу* діяльності внутрішньозаводських підрозділів містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якісних характеристик і технічних параметрів, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу соціального розвитку трудового колективу.

Блок *ретроспективного аналізу* діяльності внутрішньозаводських підрозділів містить комплекс завдань: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу фондів економічного стимулювання, аналізу соціального розвитку колективу та інше.

Блок *оперативного аналізу* діяльності внутрішньозаводських підрозділів містить комплекси задач: аналізу пра-

ці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції та інше.

Блок *порівняльного економічного аналізу* діяльності внутрішньозаводських підрозділів містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу розвитку колективу.

Блок *проблемноорієнтованого аналізу* діяльності внутрішньозаводських підрозділів містить комплекси задач: аналізу техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу норм і нормативів, аналізу праці та заробітної плати, аналізу засобів праці, аналізу предметів праці, аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції, аналізу якості, аналізу витрат на виробництво і собівартості продукції, аналізу прибутку та рентабельності, аналізу фондів економічного стимулювання, аналізу соціального розвитку колективу та інше.

Блок *функціонально-вартісної економіко-аналітичної обробки інформації* діяльності внутрішньозаводських підрозділів містить комплекси завдань: економічного аналізу залежності виробництва окремих виробів від стану техніко-організаційного рівня виробництва, аналізу залежності виробництва окремих виробів від стану норм і нормативів, аналізу залежності виробництва окремих виробів від використання засобів праці, аналізу залежності виробництва окремих виробів від використання предметів праці, аналізу залежності виробництва окремих виробів від використання робочої сили і інше.

**У**суднобудівній промисловості внутрішньозаводськими підрозділами, які включені до сфери функціонування підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації, виступають основні цехи верфі, добувочні верфі, цехи машинобудівної частини, цехи допоміжного виробництва і інші виробничі цехи. При цьому формування і впровадження аналізу здійснюється як в розрізі окремих цехів, так і в розрізі груп технологічно пов'язаних цехів. Наприклад, у цехах верфі утворюється дві групи: цехів збірково-зварювального виробництва та цехів корпусно-будівельного виробництва. Але, незалежно від ступеня агрегування, сучасний ефективний аналіз на внутрішньозаводському рівні базується на реалізації принципу комплексності економіко-аналітичних розрахунків, тобто дослідження діяльності виходячи із цілей усіх видів аналітичного забезпечення і повного охоплення усіх його об'єктів аналізу тощо.

Наявність у підсистемі економіко-аналітичної обробки інформації блоків економіко-аналітичних задач, орієнтованих, по-перше, на дослідження діяльності промислових підприємств і науково-виробничих об'єднань в цілому, і, по-друге, на дослідження діяльності їх внутрішніх виробничих підрозділів, повністю відповідає принципам ринковоорієнтованого управління промисловим виробництвом, сприяє їх найбільш ефективній реалізації та інше.

Задачі та окремі економіко-аналітичні показники оптимальності виступають елементами нижчого рівня функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації в складі відповідних блоків і комплексів задач. Економіко-аналітична задача в загальному вигляді – це сукупність обчислювальних і логічних опе-



рацій обробки інформації, які забезпечують можливість її використання для об'єктивного висвітлення та оцінки результатів господарської діяльності, виявлення резервів підвищення ефективності виробництва, прогнозу на перспективу та інше з метою вироблення і прийняття оптимальних управлінських рішень. Економіко-аналітичний показник являє собою мінімальний обсяг результатної інформації, яка отримується в межах однієї із задач підсистеми управління, за допомогою якої забезпечується хоча б часткова реалізація цілі функції аналізу. Структура економіко-аналітичної обробки інформації визначається взаємозв'язком задач і показників оптимальності, які утворюють її на усіх рівнях ієрархії аналізу інше.

Склад завдань підсистеми управління формується з позицій реалізації її генеральної цілі. При цьому диференціація задач за окремими економіко-аналітичними блоками і комплексами здійснюється виходячи із принципу їх відповідності цілі цього блоку або комплексу. Кожна задача розглядається як окремий контур економічного аналізу, тільки синтез яких утворює комплекси, блоки і підсистему управління в цілому. До того ж, до задач, які включаються в підсистему економіко-аналітичної обробки інформації, висувається ще ряд вимог: вирішення задач аналізу повинне бути спрямоване на підвищення ефективності управління і виробництва на підприємствах та в об'єднаннях; модель вирішення економіко-аналітичних задач повинна будуватися на самперед виходячи із їх взаємозв'язку із задачами планування та бухгалтерського обліку; повинна бути забезпечена безперервність економічного аналізу шляхом взаємозв'язку задач різних блоків; ті, що застосовуються для вирішення економіко-аналітичних задач математичний апарат і машини електронні цифрові повинні відповідати економіко-організаційній сутності задач та інше.

## ВИСНОВКИ

Викладена вище концепція побудови функціональної структури підсистеми економіко-аналітичної обробки інформації функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення промисловими підприємствами та науково-виробничими об'єднаннями, як показує практика, найбільш повно задовольняє вимогам функціонально-об'єктного підходу, із яких випливає, що кожна економіко-аналітична задача, з одного боку, повинна виступати органічною компонентою функції економічного аналізу, а з іншого – бути одночасно складовою частиною визначеного функціонально-управлінського блоку з повним контуром системи управління: планування, бухгалтерський облік, економічний аналіз, регулювання. Серед перспектив подальших розвідок у даному напрямку особливо актуальною, на наш погляд, відрізняється питання, пов'язане із наданням всебічної характеристики кількісного складу завдань економіко-аналітичної обробки інформації за основними її блоками та комплексами. ■

## ЛІТЕРАТУРА

1. **Бороненкова С. А.** Трансформация экономического анализа в условиях реформирования бухгалтерского учёта : автореф. дис. ... д-ра экон. наук: 08.00.12 / С. А. Бороненкова. – Уральский гос. эконом. ун-т. – Екатеринбург, 2004. – 74 с.
2. **Докукин А. В.** Экономические механизмы стимулирования процессов развития информационного обеспечения технического регулирования : дисс. ... д-ра экон. наук: 08.00.05 / А. В. Докукин / Российский научно-технич. центр информации

по стандартизации, метрологии и оценке соответствия. – Москва, 2009. – 317 с.

3. **Дрогобыцкая К. С.** Инновационный механизм структурной трансформации организационного управления экономическими системами : дисс. ... д-ра экон. наук: 08.00.05 / К. С. Дрогобыцкая / Российский научно-технический центр информации по стандартизации, метрологии и оценке соответствия. – Москва, 2009. – 321 с.

4. **Капустин А. А.** Теоретико-методологические аспекты качества экономико-статистической информации : автореф. дис. ... д-ра экон. наук: 08.00.12 / А. А. Капустин / Рост. гос. эконом. ун-т. – Р-на-Дон., 2006. – 53 с.

5. **Ким К. В.** Формирование и развитие акционерного общества «Кредит-Бюро» в системе экономической безопасности СССР в 20 – 30-е годы XX века: автореф. дис. ... д-ра экон. наук: 08.00.01 / К. В. Ким / Волгоградский гос. ун-т. – Волгоград, 2012. – 50 с.

6. **Киселева Н. П.** Методология статистического исследования экономического роста регионов и факторов его дифференциации : дисс. ... д-ра экон. наук: 08.00.12 / Н. П. Киселева / Самарский гос. эконом. ун-т. – Саратов, 2007. – 342 с.

7. **Филобокова Л. Ю.** Устойчивое развитие малого предпринимательства: теория и практика (на материалах Дальневосточного экономического региона) : дисс. ... д-ра экон. наук: 08.00.05 / Л. Ю. Филобокова / ГОУВПО «Ростовский государственный экономический университет «РИНХ». – Ростов-на-Дону, 2005. – 368 с.

8. **Чефранов С. Г.** Теория, методология, инструментальный управления региональными экономическими системами: проектно-эволюционный подход : дисс. ... д-ра экон. наук: 05.13.10 / С. Г. Чефранов / Южный федер. ун-т. – Майкоп, 2008. – 304 с.

## REFERENCES

- Boronenkova, S. A. "Transformatsiia ekonomicheskogo analiza v usloviakh reformirovaniia bukhgalterskogo ucheta" [Transformation of economic analysis in terms of accounting reform]. *Avtoref. dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.12, 2004.*
- Chefranov, S. G. "Teoriia, metodologiya, instrumentarii upravleniia regionalnymi ekonomicheskimi sistemami: proektno-evoliutsionny podkhod" [Theory, methodology, tools, management of regional economic systems: design and evolutionary approach]. *Dis. ... d-ra ekon. nauk: 05.13.10, 2008.*
- Drogobytkaia, K. S. "Innovatsionny mekhanizm strukturoy transformatsii organizatsionnogo upravleniia ekonomicheskimi sistemami" [Innovative mechanism of structural transformation of the organizational management of economic systems]. *Dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.05, 2009.*
- Dokukin, A. V. "Ekonomicheskie mekhanizmy stimulirovaniia protsessov razvitiia informatsionnogo obespecheniia tekhnicheskogo regulirovaniia" [Economic incentive mechanisms to ensure the development of information technical regulation]. *Dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.05, 2009.*
- Filobokova, L. Yu. "Ustoychivoe razvitie malogo predprinimatelstva: teoriia i praktika (na materialakh Dalnevostochnogo ekonomicheskogo regiona)" [Sustainable development of small business: theory and practice (on the materials of the Far Eastern Economic Region)]. *Dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.05, 2005.*
- Kiseleva, N. P. "Metodologiya statisticheskogo issledovaniia ekonomicheskogo rosta regionov i faktorov ego differentsiatsii" [Methodology of statistical research regional economic growth factors and its differentiation]. *Dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.12, 2007.*
- Kim, K. V. "Formirovanie i razvitie aktsionernogo obshchestva «Kredit-Biuro» v sisteme ekonomicheskoy bezopasnosti SSSR v 20 – 30-e gody XX veka" [Formation and development of joint stock company "Credit Bureau" in the system of economic security of the USSR in the 20 - 30-ies of XX century]. *Avtoref. dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.01, 2012.*
- Kapustin, A. A. "Teoretiko-metodologicheskie aspekty kachestva ekonomiko-statisticheskoy informatsii" [Theoretical and methodological aspects of the quality of economic and statistical information]. *Avtoref. dis. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.12, 2006.*